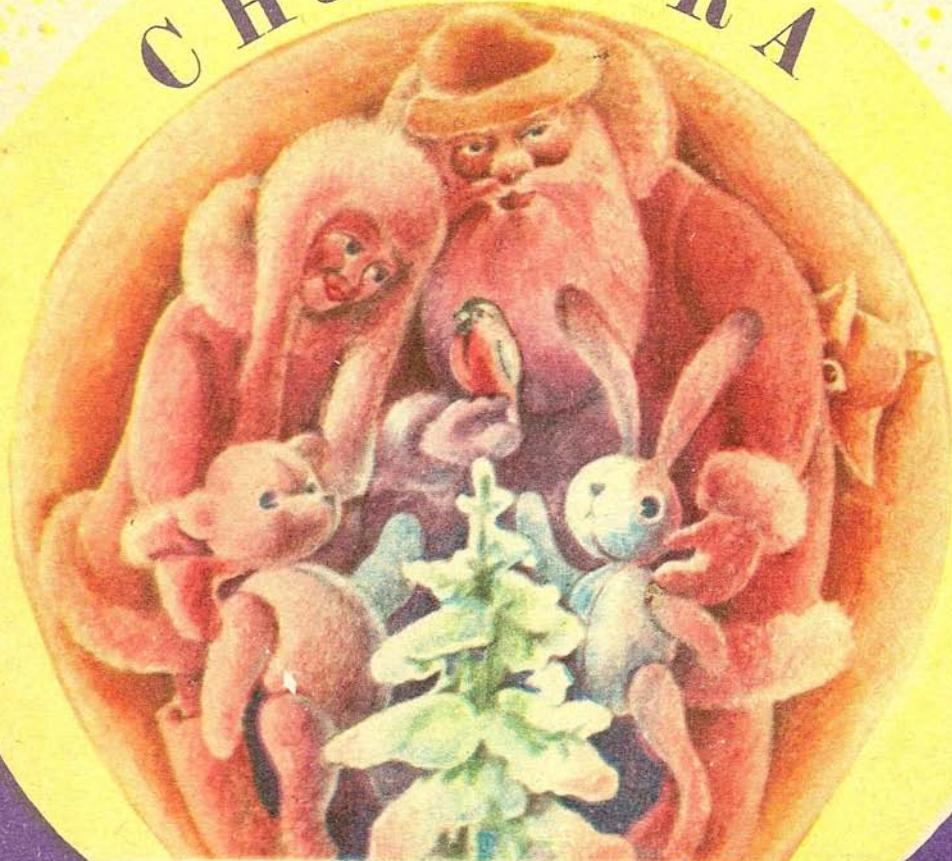

ВОЛЬГА ІНАТАВА

СНЯГУРКА

ВОЛЬГА ІПАТАВА

СНЯГУРКА

Мастак Ю. Селівёрстаў

МІНСК
«МАСТАЦКАЯ ЛІТАРАТУРА»
1974

Новы год

Свята Новага года ў бары
Сустракаюць заўсёды звяры.
Ну, а сёлета ім навіна:
Пошта ў лесе працуе! Яна
Кожны выкананаць можа заказ.
Ёсць аб'ява:
«Прымаем ад вас
Мы заказы на магнітафон.
На пласцінку запіша вас ён,
Каб пачулі ваш голас сябры
У далёкім заморскім бары.
Лісты ж і паштоўкі
Купляйце у Сойкі!
А тэлеграмы
Да цёткі, бабулі ці мамы
Пашле наш добры прыяцель —
Дзяцел!
Хутка Новы год на двары —
Прыходзьце на пошту, сябры!»
Застрачылі ўсе дружна лісты.
Толькі шэры Воўк у кусты.
— Гэй, чаму ты не пішаш, Воўк? —
Ён зубамі сярдзіта — шчоўк!
— Я кусацца магу. А тут
Ліст пісаць — колькі трэба пакут.
Дый сяброў у мяне няма,
Так што вы не турбуйце дарма! —
Новы год сустракае ўвесь лес.

Маладзік на яліну узлез.
Снег блішчыць на галінках, і ўсе
Рады гэткай бязмернай красе.
Паштальёнам-варонам
шмат спраў —
Кожны сёння пісьмо атрымаў:
І Мядзведзь, і Дзікі, і Ліска —
Ад сяброў далёкіх і блізкіх.
Усе чытаюць свае паштоўкі.
Аднаму толькі сумна Воўку.
Ні паштоўкі яму, ні пісьма,
Быццам Воўка у лесе няма!
Воўк завыў:
— Дзе вы, дзе вы, сябры? —
Толькі рэха ідзе па бары...

Снягурка

Я, дзеци, Снягурка.
У лесе расла я.
З вас кожны мяне,
Пэўна,
 ў госці чакае.

Нясу падарункі,
Нясу віншаванні
Наташи і Валі,
Руслану і Мані.

Гірлянд электрычных
Зазялі вясёлкі...
Мы з Дзедам Марозам
Прынеслі вам ёлку.

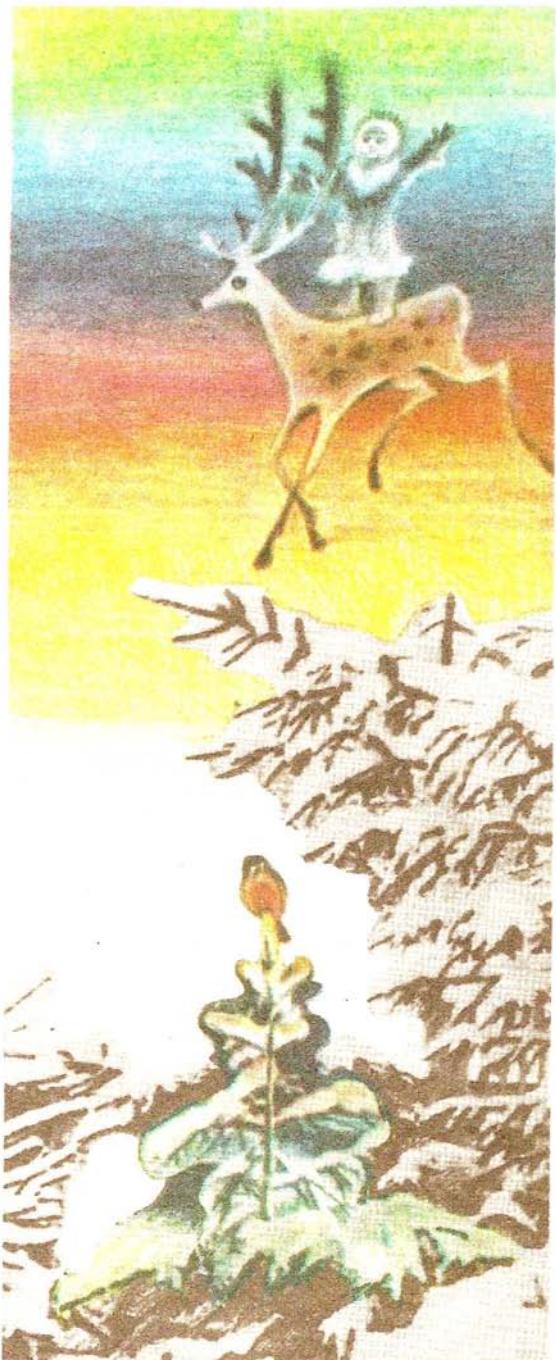
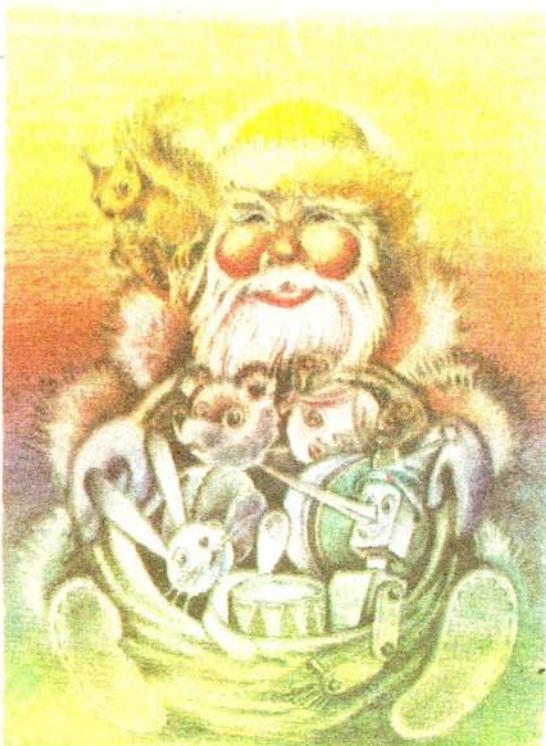
Калі ж сакавік
Поіць сокам бярозы,
Пакінуць вас мусім
Мы з Дзедам Марозам.

Памчаць нас далёка
На поўнач алені,
Туды,
 дзе маржы,
Туды,
 дзе цюлені.

Па белых ільдзінах
Да Новага года
З звярамі вадзіць
Будзем там карагоды.

І ўсё ж, хоць і весела
Там я зімую,
А, дзеци, па вас
Часта, часта сумую!

Што можна?

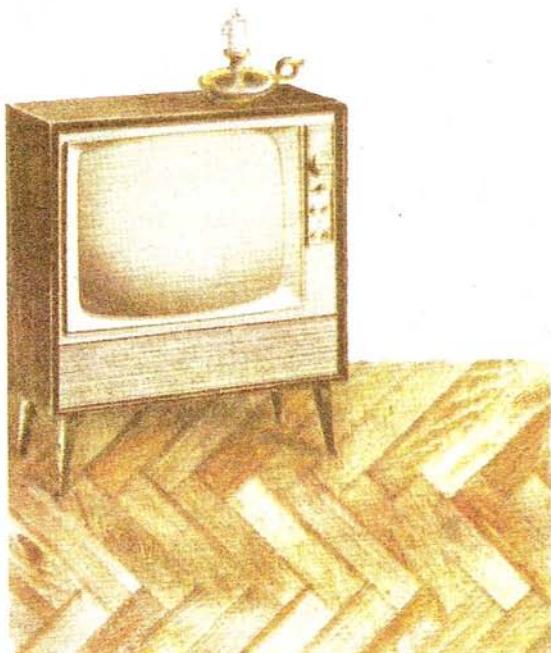
Сказалі,

што нельга чапаць мне разеткі,
У вазе вялікай — прыгожыя
кветкі.

Ля тэлевізара бегаць — няможна,
І трэба ля шафы ісці асцярожна.
— Што можна? — пытаю.

На ложак — не сесці.
Талерку з буфета не ўзяць,
не панесці.

І нельга кранаць ні карцін,
Ні таршэра.
А болей нічога няма у кватэры!

Маміны туфлі

Шмат гасцей учора
У дому гасцяvalа.
Мама ў новых туфлях,
Ох, як танцавала!

Я ля вешалкі сяджу.
— Патанцуйце зноў! — прашу.—
Патанцуйце зноў,— прашу,—
Для мяне таксама.

Ды не хочуць танцаваць
Туфелькі без мамы.

Як ён завеща?

Як ён завеща,
Гэты хлапчук?
Не хоча памыць ён
Ні шыі, ні рук.

Цукеркі і цацкі
Сабе ён грабе,
Нікога не любіць,
А толькі сябе.

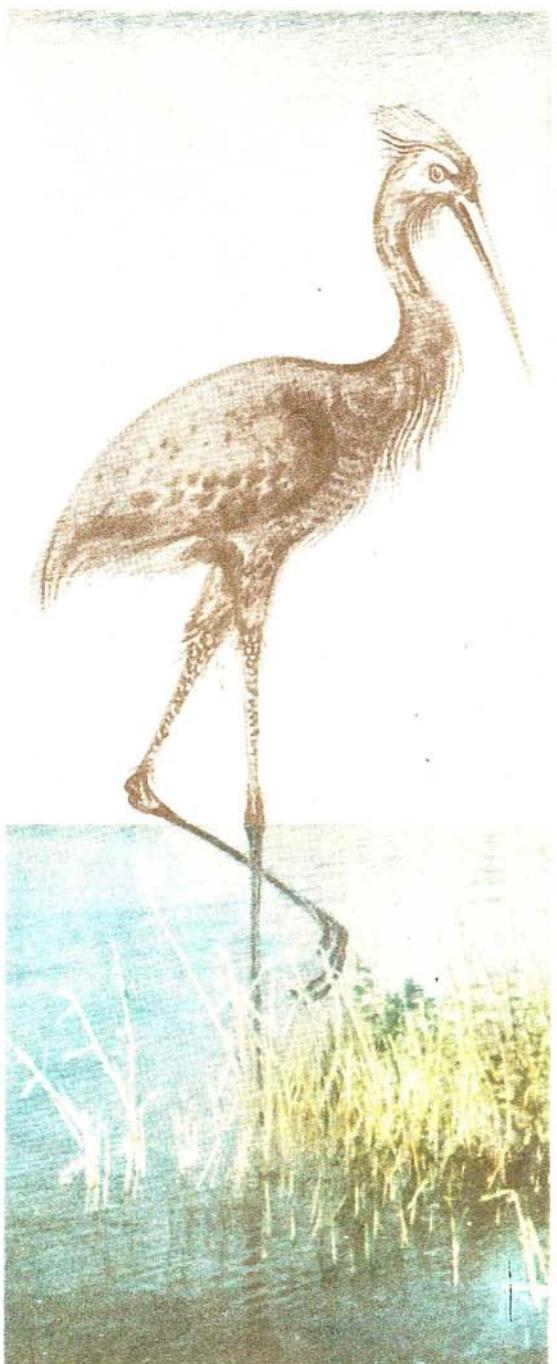
Сяброў ён не мае,
Кніжкі — ірве.
А што не па ім —
Як бычок, зараве.

Затупае ножкамі,
Вырвецца з рук.
Ці ведаеш, як той
Завеща хлапчук?

Чапля і Журавель

На балоце, у трысці,
Ганарлівей не знайсці
Чаплі гэтай, што знарок
Не глядзела ні ў чый бок.
І самому Жураўлю
Гаварыла: — Не люблю.—
З чарацін, з прutoў альховых
Яна дом рабіла новы.
Усё па купінах скакала
І, вясёлая, спявала:
— Я збяру, збяру, збяру
Па дубцу і па пяру,
Будзе мяккі і пушысты
Дом мой новы, дом мой чысты! —
Ды бяда — аб асаку
Так парэзала нагу,
Што зрабіць не можа кроку.
Куст жа родны так далёка.
Стогне Чапля: — О-ёй-ёй...—
Хто паможа, беднай, ёй?
Але ўгледзела здаля
Маладога Жураўля.
Прыляцеў і кінуў ўніз
Падарожніка ён ліст.
— На лугах у розных траў
Лекі я табе шукаў.
Траўка кожная крычыць:
«Я, я, я магу лячыць!»

Ды шапнуў на ўзлеску гай:
«Падарожніка шукай!»
Ля дарогі, ля сяла
Траўка гэтая расла.
Прыкладзі — ад зёлак тых
Сціхне боль любы уміг.
— Дзякую, добры мой сусед!
Пасвятлеў навокал свет.
Мо табе, калі змагу,
Я таксама памагу.
— Ты, красуня, у мой бок
Глянь ласкава хоць разок.—
На балоце, у трысці,
Лепшай пары не знайсці.
Разам Чапля з Жураўлём
Дабудоўвае свой дом.

Вавёрка

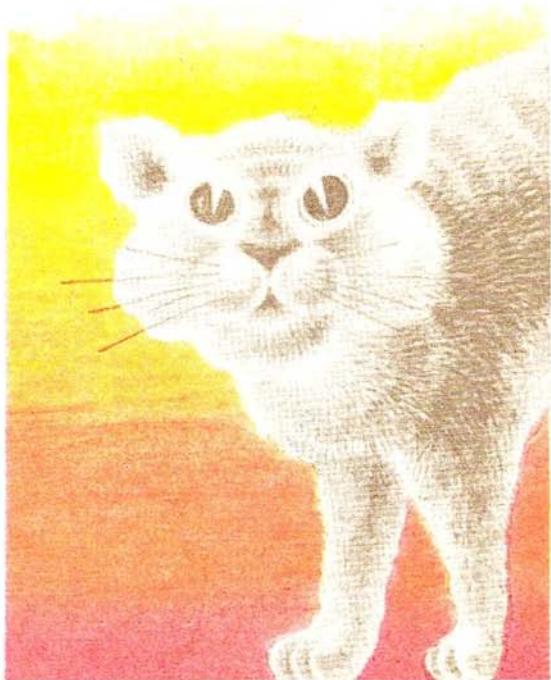
Скок Вавёрка па сасне —
Паляцеў з галінак снег.
Пад сасною Зайка спаў —
Ён адразу белы стаў.

Аладкі

Я аладачкі з пяску
Сёння цэлы дзень пяку.
Але шэры кот Вуркот
Ні адной не возьме ў рот.

— Коцік, коцік, не ўцякай!
Што ж ты хочаш?
— Малака.

Каток і Мышка

Цікаваў Каточак Мышку,
Заглядаў сюд-туд у кніжку:
«Покуль прыйдзе Мышка тая,
Я старонку прачытаю!»

Рыбачок

Дзе ні глянеш — рыбакі!
Сеў і я каля ракі.
Што злаўлю, то ўсё аддам
Я сваім сябрам.
Будзе есці акуня —
Медведзяня.
Будзе есці плотку —
Котка.
Будзе есці карася —
Парася.
А як я злаўлю ярша —
Ўсё пачнецца спярша.

Дудка-чара ўніца

Бегла Ліска ля сяла
І пачула аж здаля,
Як на пагулянку
Выйшаў хлопчык Янка.

Удалы музыка!
Ростам невялікі —
Да вуснаў дудку паднясе —
І прытупваюць усе!
І нахвальваюць усе:
— Дудка-чараўніца,
Паіграй, сястрыца!

«Чараўніца?» — Сэрца
У Лісы упала,
Быццам тая дудка
Яе счаравала.

А назаўтра ранкам
Усхапіўся Янка.
«Што за гора, за бяды?
Дзе падзелася дуда?»

Ён шукаў аж да цямна,
А яе нідзе няма.
Ні на лаўцы,
Ні на даху,

Ні пад печкай,
Ні пад пахай!

«Ах ты, дудка мая,
Дудка,
Дзе ж ты так
Прапала хутка?»

А щаслівая Лісіца
Бегала да ѿсіх хваліцца,
Як улеzла ў Янкаў дом
Ды змяла сляды хвастом.

Пабывала па дарозе
У Мядзведзя у бярлозе:
— Дзядзька, вечарам прыходзь
І Мядзведзіцу прыводзь!
Я ж пайду шукаць Дзіка
Ды шаноўнага Баўка.
Ды астатніх прывяду,
Каб паслухалі дуду!
А яна —
 чароўная,
З іншымі —
 не роўная!
Я скажу ёй:
 — Заіграй,
Каб пачуў мяне ўвесь край,
Каб зайздросціў кожны госць,
Што музыка ў лесе ёсць!

Па дарогах,
Па лясах
Паванд्रую я,
Ліса!
Ды ў вазку,
Не пехатой,
Ды з чароўнаю
Дудой!
За ігру дадуць мне,
Пэўна,
А ці курку,
А ці пеўня.

Да лісінае нары
Усе спяшающца звяры:
Тут Вавёрка, тут і Лось,
І Мядзведзь, і Заяц ёсць.
— Ну, Ліса, давай,
Полечку зайграй!

Ліска важная ідзе,
Нешта шэпча той дудзе,
Дъзме.
Ізноўку дъзме ў яе.
Толькі тая не пляе!
Гуку і таго няма.
Што ні робіць — ўсё дарма!
Рагаталі тут звяры!
І тры дні ў сваёй нары

Ліска, як прыкутая,
Ад сораму пакутвала.

Неяк Янка ў лес пайшоў
І дуду сваю знайшоў.
Дзьмухнуў ціха у яе —
І дуда ізноў пяе,
Звонка заліваецца,
Аж звяры збираюцца
Ды імкнущца чарадой
За музыкай і дудой:

— Раскажы нам, а чаму
Табе, Янка, аднаму
Грае песенькі дуда?
Нам жа з ёй — адна бядка.
Хто ні браў яе — маўчыць!

— Я магу вас павучыць.
Чараўніцтва тут няма:
Дудка не пяе сама!
Трэба ўмець іграць —
Тады
З самай простае дуды
Паліеца песенька
Звонкая ды весняя.
Будуць слухаць
Яе людзі,
Чараўнічай
Клікаць будуць!

Прыкметы

Як мацней жуکі гудуць
І над вербалозам
Шэрай хмаркаю ідуць
Вёрткія стракозы,
Як заціх мурашак дом,
Мне цяпер вядома —
Неўзабаве будзе дождж,
Пабляжым дадому!

Шэршань

Пчале зайдросціў Шэршань,
Што славіць яе свет,
А ён усюды чуе:
— Гультай і дармаед!

Ён іншым стаў нарэшце,
І дзякуюць яму, —
Знішчае безліч Шэршань
Назол агідных — мух.

Ён рады, што нядаўна
Работніца-Пчала
На развітанне лапку
На дружбу падала!

Смоўж

Расцягнуўся ўздоўж
Сцежкай вузкай Смоўж.
Дом ён носіць на спіне,
І як хто яго кране,
Смоўж адразу — у дамок,
Дзвёры — на замок!

Зайчык і горка

Зайку-сына на лыжню
Вывеў тата ўпершыню.
Лыжы новыя з кары
Парабілі ўсе звяры.

Нават і Вавёркі
Спрытна ездзяць з горкі!

— Я таксама ўніз хачу,
Я на лыжах палячу!

Шуснуў вецер у вушах,
Ахапіў малога жах:
«Лыжы хуткія імчаць.
Плакаць мне ці закрычаць?
Ой, куды лыжня вядзе?
Дзе ты, мама?
Тата, дзе?»

Тут на лыжы пень набег...
І з разгону Зайка — ў снег!
Згубіў сваю шапку
І падрапаў лапку,
Вывалиўся ў снезе —
Ды на горку лезе.
І хоць лапка пячэ,
Кажа: — Я хачу яшчэ!

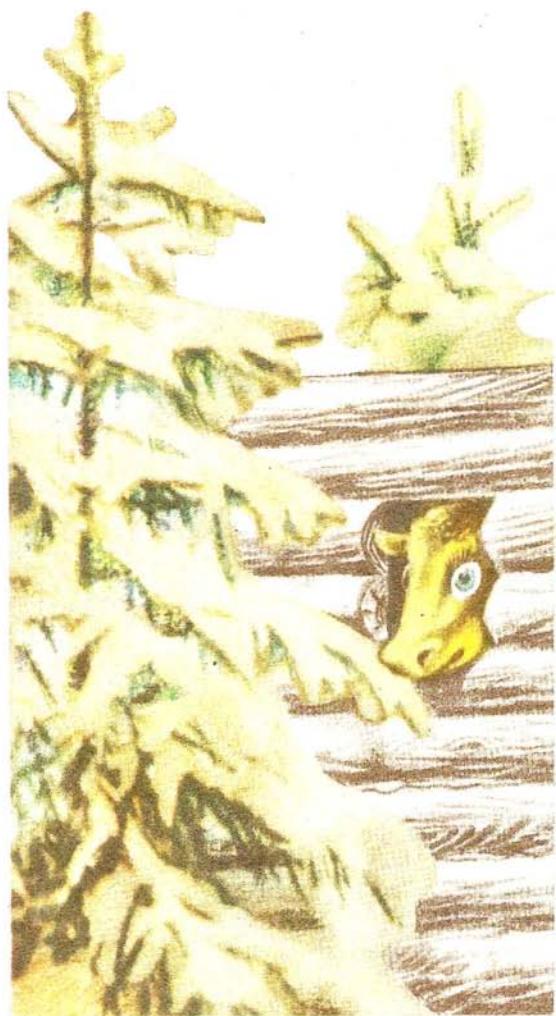
Едзе Зайчык

Па лужку, па лужку
Едзе Зайчык у вазку.
Воз на купіну узбіўся
І адразу разваліўся.

Цялушки

Цікаўная Цялушка
Адмарозіла вушка.
Лезла да акна ўгары:
«Што за дзень там на двары?»

Вадзянік

Як прыеду ў вёску,
Мне бабуля ўраз
Кажа: — Ўсюды бегай —
У сад і на папас,

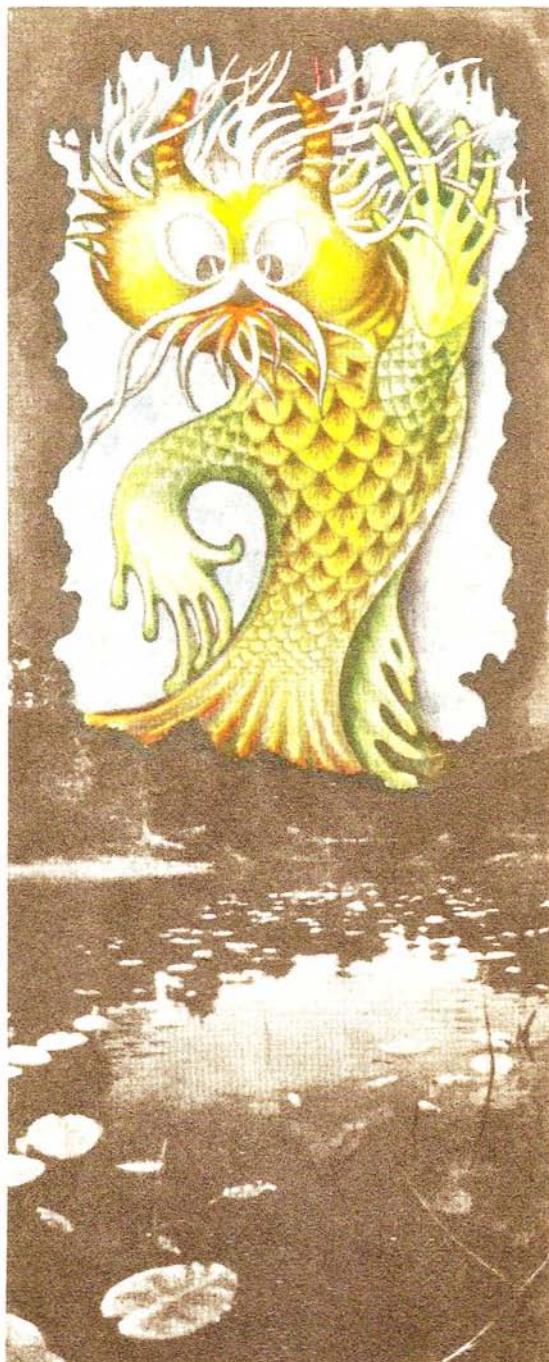
Толькі ж ты на рэчку
Не хадзі, ані —
Там жыве страшыдла
Вадзянік.

Валасы ў яго даўгія,
Што пянька.
Рогі на ілбе тугія,
Што ў быка.

Кожная рука —
Нібы вясло,
І лускою усё цела
Зарасло.

Вадзянік раніцою ўстае,
Чэша віlamі
Космы свае.

А замест люстэрка
Ёрш ля сцяны
Ставіць карпаў яму
Люстранных.

Толькі тата аднойчы пачуў,
Што на рэчку ісці не хачу,
Бо баюся —

а раптам мяне

Вадзянік за нагу
Хапане.

Як у горад прыехалі зноў,
У басейн мяне тата павёў.
Цэлы год мы хадзілі ў басейн,
Я ныраць ужо стаў пакрысе.

Вось налета страшыць мяне
Пачынае бабуля: — На дне...

Тата ж кажа:

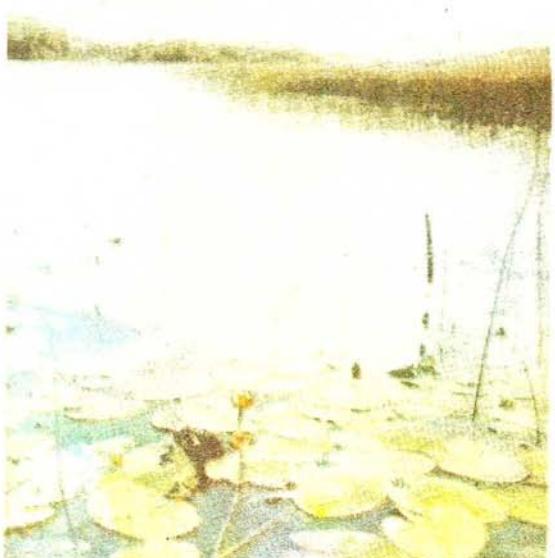
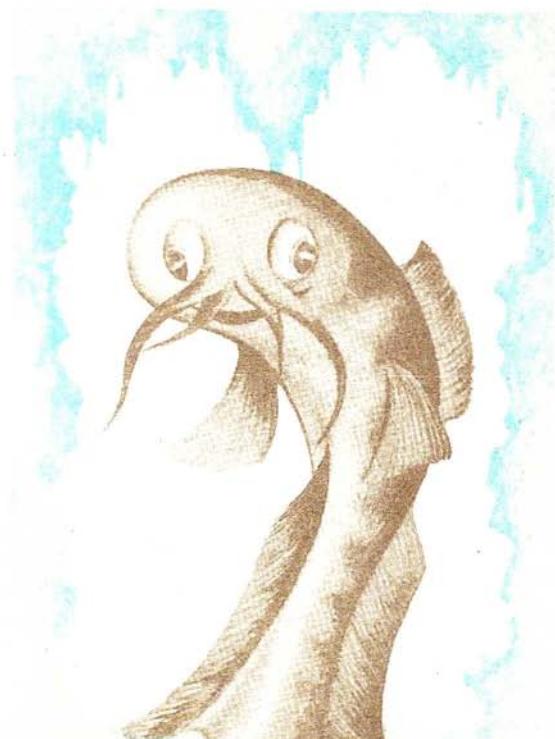
— Хадзем на раку!

Будзе горача
Вадзеніку!

З аквалангам уніз як нырне,
Вельмі доўга
там ходзіць па дне,
Я таксама за ім пад ваду
На пясчанае донца іду.

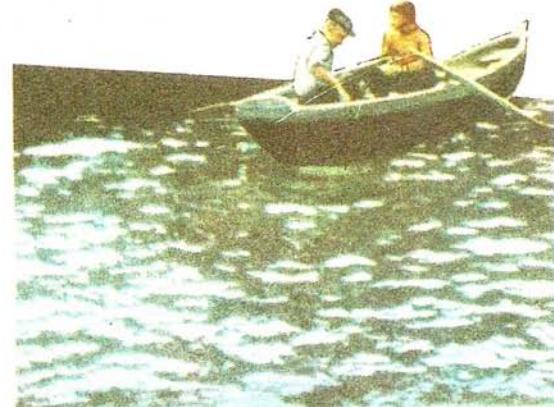
Ды не бачна
Страшыдла нідзе.
Толькі плешчацца Сом у вадзе.

Ён аброслы,
Лянівы,

Стары.
Ледзь варочаецца
У віры.

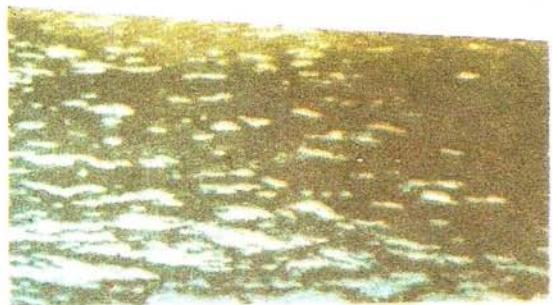
I Сама мы нясём з глыбіні:
— Паглядзіце!
Вось ён, Вадзянік!

Ручай

У Ручая
Гаворка свая:
— Я дачакаўся
Вясновай пары!
Ручай я ці рэчка,
Спрабуй,
Разбяры!

Б'ецца, звініць,
Поіць
Сініць:
— Скажыце, сястрыцы,
І вы Вясне,
Хай Лету дарогу
Не ўступіць, не!
І будзе тады
У майм сэрцы спакой,
Бо назаўжды
Застануся ракой!

Янка-Запытанка

Ледзь паснедаўшы, ад ранку
Да начы бесперастанку
Задае пытанні Янка,
Па мянушцы Запытанка:

— Мама, а чаму, скажы,
Расце цеста у дзяжы?
А чаму ў каровы рогі?
А куды вядуць дарогі?

Ах ты, Янка,
Янка-Запытанка!

— А чаму гурок зялёны?
Клён чаму завецца клёнам?
Хата дзятла — на сасне?
Воўк адзін жыве ці не?

Толькі ўспомніў пра Вайка —
Скок аднекуль шэры.
І схапіў ён хлапчука:
— Будзе мне вячера!

Хоць прыйшла бядна такая,
Ды хлапец усё пытае:

— Дзе ты, Воўча, бок падраў?
А ці многа ў цябе спраў?

А чаму бяжыш, як сонны?
А ці мыў ты вуши сёння?

Воўк ад злосці аж засоп,
За каўнер хлапчыну згроб,
Да нары не дацягнуў,
Тут, адразу ж, праглынуў.

Ах ты, Янка,
Янка-Запытанка!

Рады, сыты, Воўк смяецца.
Толькі што гэта —
Здаецца, а ці праўда —
З жывата
Янка зноў пачаў пытаць?

— А чаму трасешся ты?
А нашто звярам хвасты?
А які тут цёмны кут!
А спяваць ці можна тут?

...Да Ваўка бягуць звяры,
Бачыць — Воўк маўчыць стары,
Сціснуў зубы, сціснуў рот,
А крычыць — крычыць жывот.

Хто ў балота,
Хто пад мох,
Каб убачыць
Іх не мог!

Ах ты, Янка,
Янка-Запытанка!

Ўсе баяцца Янку,
Янку-Запытанку!

Воўк — дадому. Ды дарма.
Там Ваўчыца кажа:
— Прэч! Якое ваўчаня
Спаць пры шуме ляжа?

Воўк — у госці. Але не!
Ўсе праходзяць міма:
— Паляўнічы не міне
Праз цябе нас, мілы!

І паплёўся Воўк удалъ,
Ў абласны лясны шпіталь.
Да ўрача ўваліўся Воўк,
Захрыпей, завыў
І змоўк.

Саслабелы, Воўк ляжыць.
Янка сцежкаю бяжыць
Ды усё пытаецца...
А звяры кідаюцца —

Светафор

Наш горад сціхае ўначы.
Усе адзвінелі трамваі.
Па вуліцы не імчыць
Аўтобус — усе спачываюць.

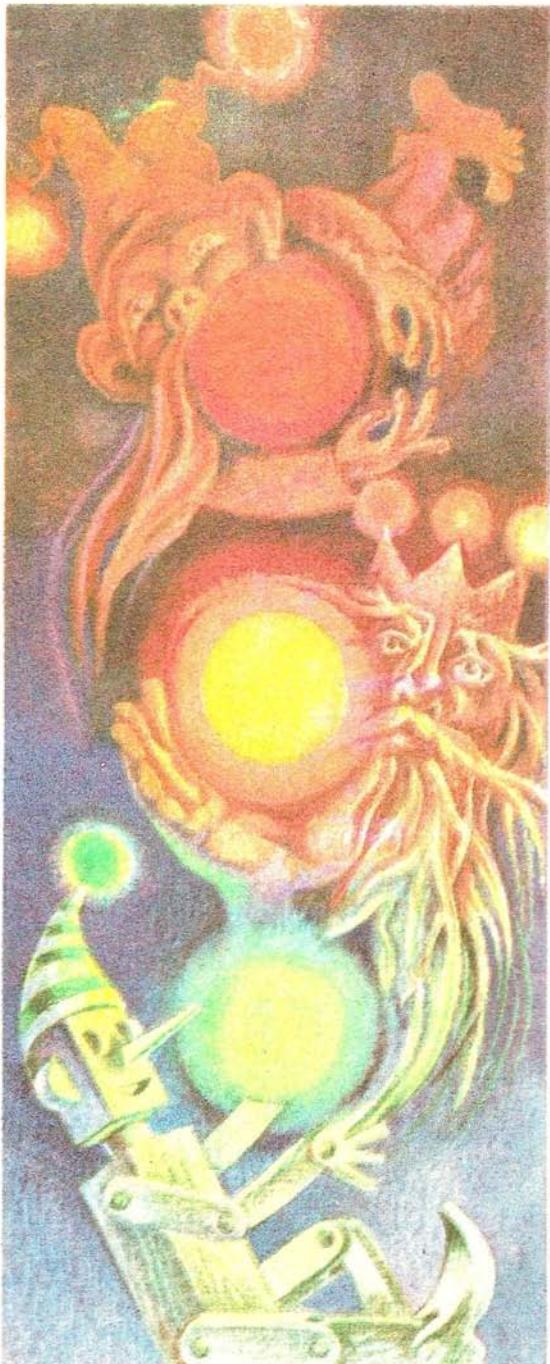
Людскі не віруе затор,
Дарослыя спяць, і спяць дзеци.
І толькі не спіць светафор,
Нібы вартавы, на праспекце.

Таму што з-за мораў і гор,
З казачнай светлай краіны
Едуць да нас Чарнамор,
І гномы, і Бураціна.

Таго сон да вас прынясе,
Каго вы у госці чакалі,
Каб вы аж да ранку усе
Салодка і радасна спалі.

Каб трапіць у дом свой ці двор,
На вуліцах не заблудзіцца,
Пакажа усім светафор,
Дзе трэба ім сёння з'явіцца.

А раніцай, як паймчыць
У садзік аўтобус вас скоры,
Успомніце — уначы
Не спяць дзеля вас светафоры...

Змест

Новы год	2
Снягурка	4
Што можна?	6
Маміны туфлі	7
Як ён завецца?	7
Чапля і Журавель	8
Вавёрка	10
Аладкі	10
Каток і Мышка	11
Рыбачок	11
Дудка-чараўніца	12
Прыкметы	15
Шэршань	15
Смоўж	16
Зайчык і горка	16
Едзе Зайчык	17
Цялушка	17
Вадзянік	18
Ручай	20
Янка-Запытанка	21
Светафор	23

На белорусском языке

Ольга Михайловна Ипатова

СНЕГУРОЧКА

Для детей дошкольного возраста

Издательство «Мастацкая літаратура» Государственного комитета Совета Министров БССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли. Минск. Советская, 19.

Рэдактар А. С. Дзярэужынскі. Мастацкі рэдактар В. П. Жыжонка. Тэхнічны рэдактар Т. М. Сокал. Карактар В. В. Шаранета.

Здадзена ў набор 26/ІХ 1973 г. Пада да друку 31/І 1974 г. Тыраж 92.000 экз. Фармат 84×100 $\frac{1}{16}$. Папера афс. № 2. Ум. друн. арк. 2,34. Ул.-выд. арк. 1,82. Зак. 516. Цана 15 коп.

Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КП Беларусі. Мінск. Ленінскі праспект, 79.

! 0761-033
! M 302(05)-74 178-74

Бел 2
176

© Выдавецтва «Мастацкая літаратура», 1974 г.